

И 8304/1924/3

"СЕЛЯНСЬКА СПРАВА"

99541

/буллетень/

місяць вересень 1924 року ч. 3

"Нежна нація мусть бути сама господарем дома. Сила кожної нації полягає в її селянстві, а тому є цілком зрозумілим, що визволення України мусть бути ділом селянських рук, боє мужицтву ніхто не допоможе, окрім його самого."

М. Драгоманів.

Вршовишкїм Кошицїм гїмнї Селїцїм

ВИДАННЯ

Працьких філій Української Селянської Спілки

Редагує Комісія.

СЕЛЯНСЬКА СПРАВА

Ч.З - ШЕРЕСЕНЬ - Ч.З

Арк. Животко

Під його прапором.

В той час, коли думка людська шукає стежки до ліпшого в житті, до його утворення, коли стає вона до боротьби з тими кривдами, що міцним сталевим ланцюгом скували душу народу, в той час не можна не згадати думок і життя одного з тих, чия постать світла стає перед нами, коли ми згадуємо про правду й боротьбу за долю. Це є постать великого громадянина, який назавжди лишить ся джерелом світла й великим учителем правди. Це постать Михайла Драгоманова. Думки Драгоманова те є ті провідні зорі, що в наші дні освітлюють нам шлях до ліпшого майбутнього, а невтомна праця його це те, що закликає кожного з нас стати активним членом великої громади трудового люду в його праці за ліпшу долю. Кажучи про Драгоманова, як про великого вчителя й вченого, не можна розуміти, що те був вчений, для якого байдуже було живе життя з його бурхливими хвилями, життя вулиці, села. Навпаки, Драгоманів всі свої думки, свою науку зв'язував з діяльним життям, чим вона й дорога й цікава для нас. На першому місці у нього завжди стояла жива людина, нарід. Оце живе чуття найліпше характеризує нам того, хто підніс серед нашого народу прапор правди й світла. Оце живе чуття й давало ті думки, до яких прислухався світ, до яких прислухаємося ми в наші дні. Це думки невольної праці нашого люду з під гнету неволі. Одна ж з головних думок є думка Драгоманова про велике значіння культурно-просвітньої праці серед українського народу. Ця думка є провідною в боротьбі за долю народу. Вона пронизує всю працю Дра-

Геманова якразим преміям, що освітлює шлях до майбутнього. Вся культурна праця серед українського народу, хоч може важким, але необхідним мує бути завданням кожного громадянина-українця.

Виступавши до праці Драгоманів Геманово заговорив про необхідність кожному громадянину, кожному народолюбцеві того часу, а особливо громадянинові /соціалісту/, стати до тієї роботи, яка б змогла поправити все те лихо, що зробила нашим людям доля, вирвавши наш історичний поступ, розвиток життя нашого, як з боку державного, так громадського, господарського, розумового. На громадівців /соціалістів/ Драгоманів покладав надію, що вони більшою рухливістю, вільним духом, смілим виступом проти неволі й неправди стануть на шлях виправлення тих страт які несе народ.

В одній зі своїх праць, кажучи про культурно-просвітні завдання, Драгоманів зазначив, що „страшна не тільки чужа неволя, а й самий поступ чужих людей, коли з ними поруч не йде й наш поступ наперед“. Отже не можна гордувати, не можна обхедити справу культурного поступу, просвітньої праці, але потрібне туди вкладати якамога більше сили. Ця праця, давши змогу нашому народові пізнати свою країну та життя її, допоможе йому підійти до всесвітніх думок та інтересів, вкаже йому, як можна служити тим всесвітнім інтересам на українській ниві. Найбільшу увагу звертає Драгоманів на працю серед українського селянства, до якого кожна свідомо людина мує піти й поділитись своїм знанням, а кожна організація подбати про поширення книжки серед них. В долі селянства та в його культурному розвитку вбачає Драгоманів розвиток думки народньої: розвиток думки й української. Він закликав своєю працею все свідоме громадянство шийти вийти з тісних закутків до більш широкого шляху - несучи до має своє знання й думку. Це до змагань чужої думки й волі опанувати українським народом, те характерна відповідь Драгоманова російським келам, в якій він каже: „Ми муємо давати одіч всякому, хте думає порядкувати на нашій землі, не тільки на шкєду нашому селянству, але й не знавчи його, не питаючи його або й зневажуючи його.“

Місце у громаді, на думку Драгоманова, може бути й чужому, але тоді, коли він поважає ту громаду, коли поважає людей і працює з ними спільно.

Через працю культурно-просвітню серед нашого народу до ліпшого майбутнього, до розуміння інтересів людства.

Через повагу до себе, до свого народу, до поваги тих чужих, хто шанує той нарід, серед якого живе.

Такі думки Драгоманова, що яскравими літерами сяють на прапорі праці й життя українського народу, те є ті думки, до яких мусять звертатись і в наші дні наша увага.-

„ Як мала у тебе ^х сила
То з гуртом ^хєднайся ти
В купі зробиш більше діла
„Свидче дійдеш до мети“.-

В.Грінченко

З життя та праці Празької філії.

Закінчення курсів для підготовки інструкторів-організаторів.

У суботу 23 серпня закінчилися лекції та перевірочні розмови на трохмісячних курсах для підготовки інструкторів-організаторів пресв.-проф.праці на селі, що були організовані та переведені Празькою філією при допомозі Головного Комітету. Закінчило курси 12 членів Селеспілки й три преслухало курс. Із закінчивших - 3 члена Празької філії, 1 - Вршовицької й 8 Лібенської. В той же день у вечері відбулася урочиста роздача свідочств - в присутності членів Лекторської Ради та гостей - після чого була товариська вечора - на якій присутні ділилися своїми думками, щодо сучасного менту та завдань мо-

лодих робітників. З промовама та привітаннями виступали -представник Українського Громадського Комітету член Управи М. Галаган, представник Гол. Ком. Української Селянської Спілки Хведор Сумневич, представник Т-ва „Молодая Кооператор“-тов. Луцький, голова Празької філії Арк. Швотко, представники від слухачів курсів т. т. П. Паламарчук, Лещинин Я. П. Омельяненко, а також т. Сисак й т. Коберський якo гoсти.-

2. Товариські Сходини присвячені творчості В. Стефаніка

У Середу 13 Серпня відбулися товариські Сходини присвячені творчості В. Стефаніка. Вступне Слово на тему характеристики творчості В. Стефаніка було сказано т. Н. Григорієм. Слово НА ТЕМУ соціального моменту в творчості В. Стефаніка було сказано Головою Празької філії А. Швотком.

Після того відбулися читання творів Стефаніка в якому взяли участь т. т. Григорій, Пащенко і Наглек. Т. Пащенко /член Ліберської філії/ перед прочитанням нарису „Шкода“ сказав кілька слів, щодо оцінки творчості Стефаніка. Присутніх на Сходинах було 36 членів філії СелоСпілки, що містяться у Празі. Після скінчення читання відбулися хорові співи.-

3. Селянський Університет.

Прийнято рішення щодо порушення в порядку ініціативи питання про організацію Селянського Університету на принципі заочного навчання ~~як~~ ~~в~~ ~~середовищі~~ ~~кооперативного~~ ~~життя~~.

План складене разом з докладною заявкою, що подано до Головного Комітету, який зі свого боку вже подав як докладну заявку так й план до Міністерства. Можна сподіватися, що справа організації Селянського Університету вирішиться в Міністерстві в найближчому часі.-

З і С в і т у.

На Україні повстання.

На Одещині з кожною хвилиною, з кожним днем розростається повстання, що перекидається далеко поза її межі. Світський уряд вживає всіх засобів здавити повстання.

Окрім Одещини відбуваються повстання по багатьох місцях України. Повстання ці між собою не зв'язані між собою.

В О Л И Н Ї

Селянська Спілка.

З Волинських земель надходять приємні вісті про зріст та поширення Селянської Спілки. Організація СелоСпілки вже охоплює майже всі повіти. Польки переслідують активних робітників СелоСпілки, але те не шкодить. Селянська організована родина на українських землях під Польщею зростає з кожним днем. Праця правдиться в повному єднанні з тоєю працею в Галичині.

Г А Л И Ч И Н А.

Напади.

Відбуваються напади на панські маєтки. Наслідок страшної ненависті поневолених до своїх тюремщиків.

Замах на президента Вейцеховського.

Під час перебування президента Вейцеховського у Львові на нього було кинута бомба. Бомба не розірвалася.

Український Університет.

Пеляки хочуть відчинити український університет у Кракові. Цьому стрімлинно пеляків спротивалося все українське громадянство, яке в собі своїх громадських організацій заявляло, що український університет може бути лише на українській землі й те саме у Львові. Ніхто з українських професорів не змігйти на працю університеті наразі коли він буде у Кракові.

МОСКОВЩИНА.

Голод.

Голод поширюється. В деяких місцях вже було кілька голодних бунтів.-

Грузія - вільна.

У Грузії відбулося повстання проти московської комуністичної влади. Повстанці звільнили всю Грузію від московської влади. Уряд, що приходить після комуністів - буде демократичний й національний.-

ІТАЛІЯ.

Мусоліні готовий уступитися.

Політика провідника італійських фашистів та його партії, чим далі, тим більш починає дешкуляти італійському народові. Політичні партії чим далі, тим все гостріше реєспочинають боротьбу проти самовласти фашистів. Мусоліні під натиском цієї боротьби та незадоволення навіть найближчих до нього груп заявив, що готовий уступитися, коли цього забажає нарід, але потайки всеж намагається перетягнути деякі партії на свій бік й тим себе забезпечити.-

СОЮЗ НАРОДІВ.

За рішенням Союзу народів респечалася і версія Геленко
темою нарад є договір на підставі якого держави, що входять
в Союз Народів повинні ^{незамовно} поставитися проти тої держави, яка
задумала би війну.

Д А Н І Я.

Маленька але культурна держава Данія-перша в цілому світі
-з власного почину роззброїлася. Данський народ не має жа-
дної ехоти здобувати собі чужі землі. Данський народ воліє,
щоби ті кошти, що йдуть на зброю, лише були би вжито на потре-
би господарства, особливо сільського, яке, як відомо, в Данії
стеїть ліпше аніж де інде.

В С Я Ч И Н А.

Як буде виглядати війна в майбутньому.

В майбутньому війна має бути дуже відмінна від попередніх.
Боротися будуть не великі армії, але цілі народи. Буде це бе-
ретьба при допомозі газів, яких тепер вишукано понад 1000
родів та при допомозі респев'юдження пешестів різних хероб
серед версга. У всьому цьому в першу чергу загрожуює небезпека
тим імперіалістичним державам, які силоміць захопили та трима-
ють у неволі цілі народи.-

X
X X
X